

رشد کودک آبان ۸۸ را با صفحات ۲۱ تا ۳۳ علوم تجربی اول دبستان تطبیق دهید

رشد کودک، میهمان کتاب علوم!

شکوه تقدسیان

اشاره

در صفحه‌ی «بامجله‌های دانش‌آموزی رشد»، از کاربردهای مجلات رشد در فرایند یاددهی - یادگیری سخن می‌گوییم و سعی می‌کنیم بین این دو جزء بسته‌ی آموزشی مورد استفاده‌ی دانش‌آموزان، تعاملی مثبت برقرار کنیم. آنچه در پی می‌آید پیشنهاد اجرای نوعی فعالیت دانش‌آموزی است که براساس مطلب صفحه‌ی ۱۱ رشد کودک، شماره‌ی ۲ (آبان ۸۸) تدوین شده است. این مطلب می‌تواند به‌طور مستقیم با صفحات ۲۱ تا ۳۳ کتاب علوم تجربی پایه‌ی اول دبستان، «مبحث جانوران» ارتباط داشته باشد.

نوع فعالیت: گروهی یا انفرادی

هدف: تقویت مهارت مشاهده، مقایسه،

جمع‌آوری اطلاعات و برقراری ارتباط.

فعالیت تکمیلی: تحرک ذهنی، دریافت مفهوم و درک ویژگی‌های پوشش جانوران در ارتباط با محیط‌های متفاوت توسط خود دانش‌آموز.

بهبودی اجرا: مربی علاقه‌مند و سخت‌کوش کلاس اول، بعد از تدریس درس جانوران، در صورت تمایل می‌تواند این فعالیت را در کلاس انجام دهد؛ تا علاوه بر اطلاعاتی که کودک از مفاهیم کتاب علوم کسب می‌کند، قادر باشد شخصاً مفاهیم جدیدی را در ارتباط با جانوران به دست آورد. در واقع با این فعالیت، بستری مناسب برای فعالیت ذهنی دانش‌آموزان ایجاد می‌شود تا نهایتاً خودشان به این نتیجه برسند که نوع پوشش جانوران، به محیط زندگی آن‌ها وابسته است؛ بدون این که معلم مستقیماً نتیجه را بازگو کند.

بحث و گفت‌وگو و برقراری ارتباط با یکدیگر و یاد گرفتن روش یادگیری، نتیجه‌ی

هم شکل چهار جانور را می‌بینید. حالا به تصویرهای درس جانوران کتاب علوم نگاه کنید، اگر شبیه هر یک از این جانوران را در کتاب علوم دیدید، جلوی شکل مشابه آن جانور در مجله علامت (X) بزنید.

شاگردان به‌طور انفرادی یا گروهی سرگرم مشاهده و جست‌وجو می‌شوند و شکل‌های مشابه کتاب را در مجله علامت می‌زنند. سپس معلم مطالب صفحه‌ی ۱۱ را برای بچه‌ها می‌خواند. بچه‌ها پوشش تن هر یک از جانوران را می‌شناسند و مقایسه می‌کنند. معلم از محل زندگی جانوران سؤال می‌کند و بچه‌ها با توجه به تصاویر کتابشان پاسخ می‌دهند. باید به آنان فرصت تفکر و مقایسه‌ی تفاوت‌ها داده شود تا در نهایت به این مفاهیم برسند:

۱. پوشش تن جانوران که در واقع لباس آن‌هاست، با هم تفاوت دارد.
۲. پوشش جانوران برای محیط در آب و هوایی مناسب است که در آن زندگی می‌کنند.

احتمالاً پاسخ بعضی بچه‌ها صحیح خواهد بود. در این صورت معلم می‌تواند سؤال دیگری مطرح کند و از آن‌ها بپرسد: که دلیل این تفاوت‌ها چیست و آن‌ها چه فکر می‌کنند؟ البته هدف اصلی، زمینه‌سازی بحث و گفت‌وگوست. واگرا بودن پاسخ‌ها نباید دلیلی بر نادانی بچه‌ها تلقی شود. بلکه با ابتکار و مهارت معلم، آن‌ها باید فرصت فکر کردن مجدد را داشته باشند.

معلمان علاقه‌مند، با خلاقیت‌های بالقوه‌ی خود، چنین جلساتی را پربارتر و شادتر می‌کنند. ایجاد تغییر و تنوع در کلاس را می‌توان به عنوان یکی از مؤثرترین عوامل انگیزشی به کار بست، و به‌طور غیرمستقیم روش یادگیری را به بچه‌ها نشان داد.

این گونه فعالیت‌هاست؛ بدون این که اجبار و یا فشاری برای آموختن و حفظ کردن به کودک تحمیل شود.

روش اجرا: روز قبل از درس علوم و بعد از اتمام تدریس فصل جانوران، به بچه‌ها بگویید که مجله‌ی «رشد کودک» شماره‌ی ۲ خودشان را به کلاس بیاورند تا فعالیت جدیدی را تجربه کنند و در نتیجه‌ی تحرک ذهنی و شناختی خودشان، به درک مفهومی نائل آیند.

بچه‌ها به‌طور انفرادی یا گروهی، بین ۲ تا ۳ نفر، صفحه‌ی ۱۱ رشد کودک شماره‌ی ۲ را دارند و در کنار آن، فصل جانوران کتاب علوم را هم باز می‌کنند.

معلم: در کتاب علوم با جانوران آشنا شدید و دانستید که محل زندگی آن‌ها کجاست، چه‌طور حرکت می‌کنند، چه غذاهایی می‌خورند، چه فایده‌هایی دارند و خیلی چیزهای دیگر. در این صفحه از مجله